

Huawei, takový čínský Apple

Nejzářivější čínská byznysová success-story. Firma Huawei má vážně našlápnuto stát se globální jedničkou na trhu mobilů.

TÉMA

str. 4–5

Teror v Istanbulu

Nejméně deset mrtvých, převážně Němců, si vyžádal sebevražedný pumový útok v tureckém Istanbulu.

ZAHRANIČÍ

str. 12

CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč
 CZK/USD • 24,937/−0,122 Kč
 PX • 919,62/+0,11 %
 EURO STOXX 50 • 3068,90/+1,37 %
 ZLATO • 1088,28\$/−0,63 %

KOMENTÁŘ: MARKSISTICKÁ POLITIKA LHANÍ / str. 14

Krátce

Kleslová končí. Koalice v Praze 10 se rozpadá

Donedávna nejvlivnější pražská politička Radmila Kleslová složí funkci starostky Prahy 10. Zřejmě tak předejde odvolání. **str. 2**

Boj o Pražskou šunku jde do finále

Zapsání Pražské šunky na seznam Zaručených tradičních specialit EU nezabrání ani nevyřešené připomínky slovenských výrobců. **str. 6**

Akcie zažívají nejhorší start od roku 2009

Ve světě se nenajde jediný významnější parket, který by od Nového roku nabídl jakýkoli zisk. Během celých dvou týdnů ztratily akcie sedm procent. **str. 10**

Volkswagen si najal právníckou hvězdu

Automobilka Volkswagen pro urovnávání emisního skandálu v USA povolala právníka Kennetha Feinberga, který zastupoval BP po výbuchu těžební plošiny v Mexickém zálivu. **str. 11**

twitter.com/e15news

PAVLA PALAŠČÁKOVÁ:

Garance nízkopodlažních spojů @PIDoficialni je záruka, že si večer můžu zajet s kočárem do Prahy na flám a nad ránem se vrátit z nonstopu.

Vietnamci expandují

Historický Dům U Zlaté lodě v Praze na Malé Straně nebo **pilotní prodejna veganských potravin** v Nákupním centru Fénix patří **k posledním investicím bohatých vietnamských byznysmenů dlouhodobě působících v Česku**. K tradičním tržnicím, večerkám, nehtovým studiím, ale i sportovnímu řetězci Sportisimo tak v Česku žijící Vietnamci přidávají **byznys s podnikatelskými nemovitostmi** a **posilují v tradičním maloobchodu**. **BYZNYS / str. 6**

Foto profilmedia.cz

9 771803 454307 16028

Zápisník
Pavla Otta

Spokojení Češi

Nový polský Sejm schválil během prvních padesáti dnů tři desítky zákonů. A to se v polských pravicových médiích objevují názory, že je vláda pomalá. Český parlament ani po dvou letech fungování Sobotkova kabinetu nepřišel žádnou z klíčových norem, o nichž se píše ve vládním programovém prohlášení. Podle průzkumů veřejného mínění to ale veřejnosti nevadí. Premiér i ministr financí Babiš jsou stále nejlépe hodnocenými politiky, byť Sobotka obsazuje druhé místo. Babišovi přitom trvalo více než rok, než návrh na zavedení elektronické evidence tržeb, kterou tak vehementně prosazuje, vůbec vypracoval a předložil. Přitom sliboval, jak bude makat. Podobně je na tom socialistická mantra o prokazování původu majetku. Jistě, kdo ANO a sociální demokraty nevolil, nemá proč si stěžovat. Čím méně toho udělají, tím lépe, říká si. Asi právě tihle lidé odpovídají v průzkumech.

Neonacistický server White-Media zveřejnil další porci soukromé korespondence ministerského předsedy a Babišovy noviny se na ni opět vrhly jako supi na mršinu. Tyto listy už v minulosti vynikaly schopností získávat cíleně unikající policejní odposlechy a další, politiky zpravidla kompromitující, informace. Rozpatlávání obsahu Sobotkovy elektronické pošty je dost odporné, na práci obou plátek se vlastně nic nezměnilo. Jen je už delší doba nad slunce jasnější, komu slouží.

Protagonisté dne

Bernhard MAIER

ŠÉF ŠKODY AUTO

Automobilka loni dodala rekordních 1 055 500 vozů. V prosinci přitom prodala 86,6 tisíce vozů, v tomto měsíci historicky nejvíce.

str. 5

Wang TIEN-LIN

ŠÉF SKUPINY DALIAN WANDA

Číňané koupili hollywoodskou produkční společnost, první v historii. Ve filmové branži tím však ještě nemusí končit.

str. 8

Bob DUDLEY

GENERÁLNÍ ŘEDITEL BP

Britský ropný gigant chce letos po celém světě zrušit nejméně čtyři tisíce pracovních míst. Sníží tak náklady kvůli nízkým cenám ropy.

str. 11

Foto: ČTK

PROZATÍM. K úplnému vyklizení pozic ve veřejném životě se Radmila Kleslová patrně nechystá. V Praze 10 se jako starostka nedokázala dohodnout se Stranou zelených.

Kleslová končí. Koalice v Praze 10 se rozpadá

■ Donedávna nejvlivnější pražská politička složí funkci starostky. Zřejmě tak předejde odvolání.

Pavel Otto

Bývalá místopředsedkyně ANO a šéfka pražské organizace hnutí Radmila Kleslová rezignuje na poslední funkci, kterou dosud zastávala – post starostky Prahy 10. K úplnému odchodu z veřejného života se však donedávna nejbližší spolupracovnice Andreje Babiše pravděpodobně nechystá. Důvodem jejího rozhodnutí jsou neshody se Stranou zelených.

I když se rozpadne menšinová koalice podporovaná komunisty a zastupiteli původně zvolenými za ODS, o novém vedení městské části se už jedná. A Babišova partaj se může znovu dostat do hry. Podle Kleslové je svazek tvořený ANO, ČSSD, zelenými a uskupením Nezávislí pro Prahu 10 dlouhodobě nefunkční.

„Zastupitelský klub ANO se jednohlasně usnesl odejít z vedení radnice. Důvodem je

opakované porušování koaliční smlouvy klubem Strany zelených,“ uvedla odstupující starostka v prohlášení. Navzdory několika dohodovacím řízením už prý se zelenými další spolupráce nebyla možná. Spolu s Kleslovou končí místostarosta

Výhrady opozice

Opoziční zastupitelé desáté pražské části trvale kritizují radnici kvůli problémům v IT nebo podle nich neprůhlednému hospodaření městské firmy Praha 10 – majetková. „Roční bilancování působení Radmily Kleslové je velmi neutěšené. Ačkoli ANO dostalo důvěru devatenácti procent voličů, jeho vůdčí představitelka navázala od samého počátku na to nejhorší z minulých dob. Brání opozici účinně kontrolovat kroky koalice, mlží kolem výstavby nové radnice a svými osobními kauzami zhoršuje dobré jméno Prahy 10,“ konstatovala zastupitelka Renata Chmelová.

Petr David a radní Pavel Plesník s Jaroslavem Štěpánkem. Aby rada prozatím zůstala funkční, nechalo v ní ANO Dagmar Lešenarovou. „Zastupitelé ANO si byli vědomi rizika menšinové koalice, kde i jediný hlas významně ovlivňuje úspěch jednání. Věřili ale, že ostatní partneři budou smlouvu dodržovat,“ uzavřela Kleslová.

Babiš i šéf pražského ANO, ministr obrany Martin Stropnický tvrdí, že o rozhodnutí Kleslové nevěděli. „Neznám detaily ani důvody. Ale něco v tom smyslu se už dříve proslýchalo,“ poznamenal Stropnický. Podle některých informací situaci v úterý večer probíralo krajské předsednictvo babišovců.

Opoziční zastupitelka Renata Chmelová (Koalice Vlasta) řekla, že dopisem vyzvala kolegy, aby na čtvrtečním zastupitelstvu podpořili návrh na odvolání Kleslové. ANO nemělo problémy jen v městské části Praha 10. Během loňského roku přišlo kvůli rozbrojům uvnitř hnutí nebo neshodám v koalici o několik primátorů a starostů.

NÁZORY str. 14

Inflace klesla na stav roku 2003. Nízká zůstane

■ Průměrná míra inflace dosáhla loni tři desetiny procenta, což znamená meziroční pokles o desetinu procentního bodu.

Loňskou inflaci ovlivnilo zejména zlevnění benzínu a nafty, jejichž ceny klesly meziročně ve všech měsících a průměrný pokles za celý rok činil 13,5 procenta. Tím se ceny pohonných hmot v prosinci 2015 přiblížily k úrovni prosince 2009, uvedl Český statistický úřad.

Vedle pohonných hmot byly loni levnější i potraviny a nealkoholické nápoje, navíc byly zrušeny regulační poplatky při výdeji léků na recept a poplatky u lékařů

a u vybraných výrobků byla zavedena druhá snížená sazba DPH ve výši deseti procent. Naopak zdražily tabákové výrobky, bydlení, oděvy a obuv. Lidé proti předchozímu roku více zaplatili i za rekreaci, kulturu, stravování nebo služby.

Podle analytiků se inflace přes postupný růst dopravy ke dvěma procentům pravděpodobně až v roce

2017. I během letošního roku tak centrální banka zřejmě bude podle ekonomů oddalovat konec režimu devizových intervencí.

V prosinci ceny meziročně stouply stejně jako v listopadu o jednu desetinu procenta. Podle analytiků inflace, která loni odpovídala roku 2003, zůstane nízká i počátkem letošního roku. /čtk,vaj/

Více E15.cz

Hospodářství rostlo meziročně o 4,7 procenta

Vzestup české ekonomiky dosáhl v loňském třetím čtvrtletí meziročně 4,7 procenta. Poslední odhad statistiků z konce listopadu přitom uváděl pomalejší růst HDP, a to 4,5 procenta. Zpřesněné údaje zveřejnil Český statistický úřad. Proti předchozímu čtvrtletí ekonomika stoupla o 0,7 procenta, v listopadu statistici uváděli 0,5 procenta.

Krátce

Brusel chce zpět dotace za 810 milionů korun

Evropská komise požaduje po Česku vrácení 810 milionů korun kvůli nedostatečné kontrole dotačních pravidel v letech 2010 až 2013. Ministerstvo zemědělství se chystá právně bránit, uvedl jeho šéf Marian Jurečka (KDU-ČSL). Peníze už byly vyplaceny, podle ministra je ale zemědělci nebudou muset vrátit.

Jaderný zmocněnec má mít čtyřletý mandát

Zmocněnce pro jadernou energetiku, tedy koordinátora výstavby nových jaderných bloků, má vláda jmenovat na čtyři roky. Vzniknout má i stálý výbor pro jadernou energetiku v čele s ministrem průmyslu Janem Mládkem (ČSSD). Plyne to ze zprávy o plánu rozvoje jaderné energetiky, kterou dnes projedná vláda.

Červíček chce být v čele krajské kandidátky ODS

Šéf policie v Královéhradeckém kraji a policejní exprezident Martin Červíček se hodlá stát lídrem kandidátky ODS pro tamní podzimní krajské volby. O obsazení lídra mají dnes hlasovat delegáti regionálního sněmu ODS v Královéhradeckém kraji.

Novela zakáže vývoz některých léků z Česka

Léky na rakovinu, nemoci srdce a cév nebo neurologické přípravky, které by mohly chybět českým pacientům, se nebudou smět vyvážet z České republiky. Zakázat to má novela zákona, kterou dnes projedná vláda. Ročně se v zemi distribuují léky v hodnotě sedmdesáti miliard korun, z čehož přípravky v hodnotě až pěti miliard korun končí v cizině. /čtk/

Kam vás rok 2016 zanese?

Procestujte svět s našimi letenkami za výhodné ceny.

Rezervujte si svůj let do 18. ledna 2016 a cestujte do více než 140 destinací po celém světě do 30. listopadu 2016.

DESTINACE	ECONOMY CLASS	BUSINESS CLASS
Dubaj	9 990 Kč	56 500 Kč
Bangkok	14 600 Kč	53 600 Kč
Singapur	15 500 Kč	65 600 Kč
Johannesburg	16 000 Kč	64 000 Kč
Maledivy	16 500 Kč	70 300 Kč

emirates.cz

Hello Tomorrow Emirates

Wi-Fi připojení zdarma na vybraných letech

Tarifů jsou platné pro odlety z Prahy v období od 15. 1. 2016 do 30. 11. 2016, zahrnují veškeré poplatky a podléhají zvláštním podmínkám. Rezervujte do 18. ledna 2016. Pro rezervace a další informace navštivte emirates.cz nebo kontaktujte svou cestovní kancelář.

DALŠÍ PROSÍM. Huawei loni dodala svým zákazníkům každou sekundu v průměru tři mobily. Celkem to bylo za rok 108 milionů smartphonů.

Huawei, takový čínský Apple

■ Příběh firmy Huawei je asi **nejzářivější čínskou byznysovou success-story**. Firma založená koncem osmdesátých let někdejší armádním vývojářem, vlastněná zaměstnanci (a podporovaná vládou i armádou) má vážně našlápnuto stát se globální jedničkou na poli mobilů. Teď jí s více než sto miliony loni prodaných mobilů patří třetí příčka, za druhým Applem a prvním Samsungem.

Jan Láška, Tereza Zavadilová

Jestli má někdo značku Huawei zafixováno jako výrobce levných telefonů, plete se. To už dávno neplatí. Nové smartphony cílí podobně jako společnost Apple na

bohatší zákazníky a sbírají ceny za technologie i design. Chytré hodinky Huawei představoval na prestižním Milan Fashion Weeku, na produktech pro ženy spolupracuje se šperkařem Swarovski.

Na veletrhu spotřební elektroniky CES v Las Vegas dostal Huawei minulý týden cenu za telefon Mate 8, který by měl v únoru přijít i na český trh. Právě důrazem na design začala firma bojovat s Applem,

najímá i západní vývojáře, designéry a manažery. Globálně zaměstnává přes 300 designérů, deset procent mnohamiliardového obrátu dává do vývoje.

80 MILIONŮ TELEFONŮ ZA KVARTÁL?

Apple je s 13procentním tržním podílem globální dvojkou v prodeji smartphonů. Huawei má 9,7 procenta a náskok snižuje. „Během dvou let možná budeme dvojkou,“ uvedl na CES šéf mobilní divize Huawei Richard Yu.

Plán porazit v prodeji Apple je možná reálný, nicméně na jedničku Samsung přece jen čínská firma dlouho mít nebude. Přesto říká, že se chce stát největším producentem smartphonů s operačním systémem Android.

Aby Huawei dosáhla svého cíle, musela by za čtvrtletí prodat okolo 80 milionů smartphonů. Přesně tolik nyní prodává světová jednička Samsung. Rekord Číňanů je zatím

30 milionů kusů za čtvrtletí, kterého dosáhli ve druhém čtvrtletí loňského roku.

HUBNOUT A SÍLIT

Šéfka PR mobilní divize Huawei Ada Xu říká, že společnost hodlá tohoto cíle dosáhnout zeštíhlením portfolia a zaměřením na kvalitu. V každém segmentu chce nabídnout jeden prémiový telefon, přičemž současně dvě značky smartphonů – Huawei a Honor – budou existovat vedle sebe.

Rekord Číňanů je zatím 30 milionů smartphonů za kvartál. Tohoto výsledku dosáhli ve druhém čtvrtletí loňského roku.

Předěl mezi nimi nebude nijak ostrý. Může se stát, že stejný produkt použijí

Honor je Huawei

Huawei je jedním z několika výrobců, kteří pro své smartphony používají více značek. Přímo pod názvem čínské společnosti vystupují chytré mobily základního portfolia, vlajkové modely a většina tabletů. Novější značka Honor je určena pro několik modelů, jež jsou určeny zejména mladším uživatelům takzvané „digitální generace“ a mají v tomto duchu posílené některé parametry výbavy.

Honor přitom vykristalizoval v samostatnou značku poměrně přirozeně. Firma v roce 2011 uvedla na trh smartphone Huawei Honor, jenž na tehdejší dobu vynikal výrazně lepší výbavou za cenu, kterou konkurence nedokázala nabídnout. Zákazníci si ho oblíbili a dočkal se nástupnických modelů Honor 2 a 3.

Vysoká popularita značky Honor v domovské Číně inspirovala Huawei k vytvoření samostatné produktové větve, jejímž hlavním úkolem bylo konkurovat dravým čínským firmám Xiaomi, Lenovo a Oppo. Odtud byl už jen krůček ke globální expanzi brandu. Pod touto značkou se dnes prodávají smartphony, tablety a vybrané příslušenství v desítkách evropských zemí.

Foto: Honor

KAMPAŇ EVOU. Značku určenou hlavně mladým nyní propaguje snowboardistka Eva Samková.

obě značky. To je i případ chytrého náramku Huawei Band, který se v Česku bude prodávat pod značkou Honor.

Huawei zeštíhluje portfolio už dva roky. Zatímco dříve značka dominovala

zejména v nižší a střední třídě, kde nabízela i desítky modelů, letos se její nabídka smrskla zhruba na dvacet smartphonů, z nichž firma aktivně propaguje pouze ty dražší, od 10 tisíc korun výše.

VLASTNÍ CESTOU

Příspěvek k ještě většímu zájmu o značku má také pokračující vývoj vlastního uživatelského prostředí EMUI, které Huawei používá k „překrytí“ čistého Androidu. Do vývoje firma angažovala softwarovou designérku Abigail Brodyovou, jež dříve pracovala pro Apple. Jejím úkolem nebude pouze inovovat prostředí pro smartphony, ale také zařadit platformu EMUI systémy chytré domácnosti a internetu věcí včetně připojených automobilů. Již nyní patří nadstavba EMUI k jednomu z nejlépe odladěných uživatelských prostředí postavených na Androidu.

10 PROCENT NESTAČÍ

Globálnímu tržnímu podílu Huawei odpovídá podíl na trhu v Česku. „Na českém trhu jsme ukončili rok 2015 na třetí příčce mezi výrobci smartphonů s tržním podílem na úrovni 10 procent,“ řekla mluvčí firmy Tatiana Dobrá. Tím podle ní ambice firmy nekončí.

Pomocí by tomu měly nové modely P8 a odlehčený P8 Lite, které letos přijdou na český trh. „Novinky se připravují i v oblasti tabletů či wearables, tedy hodinek či takzvaných talkbandů. Právě v této oblasti očekáváme masivní nárůst poptávky po nositelném příslušenství ke smartphonům, které souvisejí s integrací přenosných chytrých zařízení a příslušenství do životního stylu spotřebitelů,“ dodala Dobrá.

Smartphony dnes montují roboti

■ Výroba smartphonů je náročný proces, který se v posledních letech podařilo výrazně zautomatizovat. Proto mohou největší výrobci produkovat desítky milionů smartphonů za čtvrtletí.

Jan Láška

Jedna z výrobních hal společnosti Huawei je poblíž čínského Šen-čenu. Ve čtyřpatrovém závodě získávají finální podobu nejvyšší modely jako P8, P8 Max, Mate S a další. Kapacita výrobní haly je až 50 tisíc chytrých telefonů denně. Na výrobě se z větší části podílejí stroje. Člověk hlavně dohlíží a kontroluje.

V továrně panují přísná bezpečnostní pravidla, která chrání nejen firemní know-how a vyráběné produkty, ale i pracovníky. Každý zaměstnanec má stejnokroj sestávající z ochranného pláště, čepice a gumových pantoflí. Před započatím osmihodinové směny se převlékne, umyje a projde bezpečnostním skenem.

Ve spodních částech haly o celkové rozloze několika tisíc metrů čtverečních je technologické zázemí a sklady s komponentami. Ty si Huawei vyrábí částečně sám, některé součástky dodávají partneři. V horních patrech

se telefony kompletují. Montáž běží na 10 automatizovaných linkách a 20 montážních linkách, kde do výroby zasahuje člověk.

Každá z automatizovaných linek sestává z necelé dvacítky strojů. Část jich Huawei vozí ze Švýcarska, Japonska nebo Francie, některé si ale konstruuje podle vlastních návrhů sama. Průměrná cena jednoho stroje se pohybuje okolo pěti milionů korun.

Na strojové lince se vytvoří základová deska smartphonu a do ní stroje postupně osazují a lepí jednotlivé spoje a jednodušší komponenty. Ty citlivější, jako paměti nebo modul fotoaparátu, dosazují lidé. Na jedné lince jich pracuje 15 až 20. Hlavní činností zaměstnanců je však kontrola – funkčnosti displeje, sluchátka, fotoaparátu nebo ovládacích tlačítek. Testy konektorů, nabíjení nebo správného fungování systému obstarávají stroje.

Jsmo na konci výrobního procesu. Zaměstnanec každý přístroj naposledy zkontroluje, olepí fóliemi a uloží do krabičky s příslušenstvím. Kompletní montáž jednoho telefonu včetně fáze zasychání displejové části, což trvá asi den, a dvanáctihodinového testování zabere dva až tři dny.

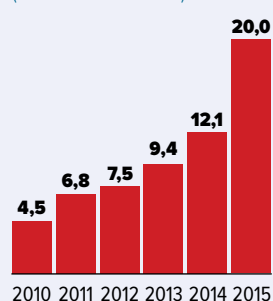
Autor je redaktorem serveru Mobilmania.cz

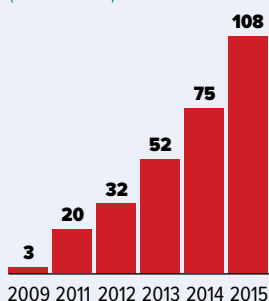
KONTROLA. Kompletace smartphonů leží z velké části na strojích. Bez kontroly zaměstnanců se však ani automaty neobejdou.

Mobilní divize Huawei

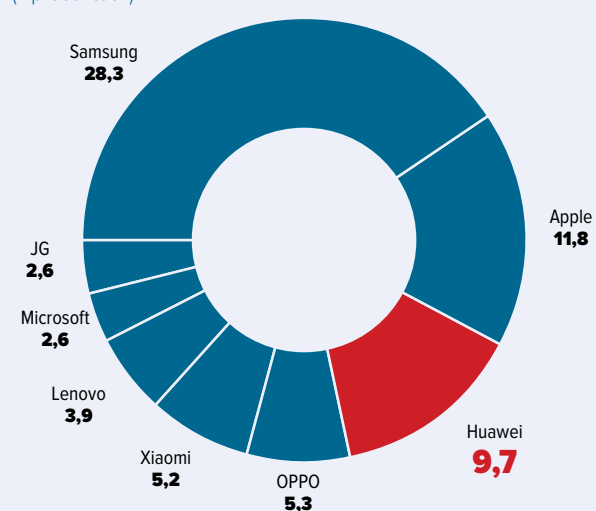
Tržby
(v miliardách dolarů)

Prodej smartphonů
(v milionech)

Tržní podíl na prodeji smartphonů v roce 2015
(v procentech)

Pramen: Huawei

Vietnamci investují do realit

■ Vietnamští podnikatelé začínají otáčet kapitál v nových oborech. Dosud se věnovali hlavně tradičním tržnicím, večerkám nebo nehtovým studiím. Nyní nakupují komerční reality a startují síť s veganskými potravinami.

Daniel Novák

Skupina vietnamských byznysmenů koupila v Praze na Malé Straně Dům U Zlaté lodě, jehož historie sahá až do 17. století. Známost stavbu na křižovatce ulic Letenská a U Lužického semináře získali od Martina Nuhlička, někdejšího spolumajitele potravinářské společnosti

Hamé. Podle realitních poradců je to poprvé, kdy Vietnamci investovali do podobné nemovitosti.

„Vzhledem k tomu, že v České republice jsou aktivní vietnamské banky a roste rovněž počet bohatých Vietnamců, kteří zde mají trvalý pobyt, lze větší aktivitu vietnamských investorů v realitách očekávat,“ soudí investiční specialista realitní kanceláře Svoboda & Williams Michael Hynst. Přesto očekává, že ještě aktivnější budou v realitách Číňané.

Další vietnamský byznysmen financuje rozšíření hotelu Yasmin v ulici Politických vězňů (na snímku). U stavby je jako investor uvedena společnost LHDI, kterou vlastní podnikatel Hoang Le. Kvůli expanzi hotelu nechal stavebník zbourat Grossmannovu pasáž.

Novinky ale přicházejí i z retailu, tradiční domény vietnamských podnikatelů. V pražském Nákupním centru Fénix se otevřela pilotní prodejna veganských potravin spojená s bufetem Vegan Land.

„Měli jsme již zkušenosti s provozováním veganské restaurace, tak jsme si řekli, proč to nezkusit zkombinovat s veganskými potravinami,“ sdělil jednatel firmy Nguyen Hoang Long. Po Fénixu se mají prodejny Vegan Land objevit ještě na dalších místech, a to i v zahraničí. O konkrétních lokalitách však zatím nechce hovořit.

NA JAŘE BUDE JASNO. Zaručených tradičních specialit je nyní v Evropské unii pouhých 53. Přibude k nim Pražská šunka?

Boj o Pražskou šunku jde do finále

■ Slovinci trvají na tom, aby směl být v šunce vyšší obsah vody.

Dušan Kůtner

Boj o zapsání Pražské šunky na seznam Zaručených tradičních specialit EU se blíží do finále. A to i přesto, že se ani po třech a půl letech nepodařilo vyřešit všechny připomínky, které proti zápisu měla slovenská strana. „Poslední verze žádosti odešla k Evropské komisi před Vánoci. Doufáme, že v blízké době rozhodne, jestli Pražskou šunku na seznam zapíše, nebo ne,“ uvedl Jan Katina, šéf Českého svazu zpracovatelů masa, který žádost podal. Rozhodnutí by mělo padnout na jaře.

Proti specifikaci toho, jak má Pražská šunka vypadat, se ohrazovali Slovinci, neboť kvůli společné federální

historii má i u nich Pražská šunka tradici a také se tam vyráběla. Pokud by se ale podle tuzemského svazu slovenským výhradám vyhovělo, znamenalo by to snížení kvality produktu. Jednou z nevyřešených výhrad byl totiž například ob-

Česko znovu žádá o zápis špekáčků

Česko podalo dvě nové žádosti o zapsání špekáčků a loveckého salámu na seznam Zaručených tradičních specialit. Před čtyřmi lety sice již zapsány byly, ale bez výhrady názvu. Vyrábět je tak mohl každý, i když nesplňoval recepturu schválenou komisí, jen nesměl používat logo EU. Tuto možnost ale komise zrušila. Po novém schválení komisí tak bude moci logo nosit jen špekáček a lovecký salám s přídatkem „Tradiční“.

sah vody ve výrobku, který by měl být podle slovenské strany vyšší. Rozhodnout tak bude muset Evropská komise.

Žádost o zapsání šunky na seznam Zaručených tradičních specialit, kterých je nyní v EU pouhých 53 včetně belgických speciálních piv typu lambic a kriel či italské mozzarely, byla zveřejněna v září 2012. V půlroční lhůtě pro podání námitek měli výhrady nejen Slovinci, ale i Němci, Rakušané a Italové. Jejich připomínky se ale na rozdíl od těch slovenských podařilo vyřešit.

Zpracovatelům masa pomáhalo slovenské námítky vyvrátit také ministerstvo zemědělství, které mimo jiné přispělo dokumenty ze svého archivu ve formě starých etiket či dodacích listů. Z nich bylo patrné, odkdy a kam se Pražská šunka už od počátku vyvážela.

Foto: čtk

Sportisimo zvyšuje zisky

Řetězec se sportovním zbožím Sportisimo, který ovládá dvojice vietnamských podnikatelů Do Hong Son a Thai Ngoc Nguyen, zvýšil v posledním finančním roce čistý výdělek o třináct procent na 154 milionů korun. Ještě výrazněji obchodníkům rostly tržby. Vyskočily o čtvrtinu a blíží se hranici pěti miliard korun. Z hlediska počtu prodejen již řetězec překročil stovku.

Přepravní obr UPS spouští linku z Prahy

■ Český Aeroholding doufá, že UPS bude v budoucnu posílat svá letadla do Prahy dvakrát denně.

Jan Šindelář

Americká logistická společnost UPS spustila svou první pravidelnou nákladní linku z ruzyňského letiště. Ta každý všední den propojí

evropský uzel firmy v Kolíně nad Rýnem s Prahou a Budapeští. Spoj obslouží letoun Boeing 757 v barvách UPS Airlines s kapacitou až 40 tun nákladu. „Je to naše odpověď na růst, který v Evropě a České republice pocítujeme,“ uvedl šéf společnosti pro ČR, Slovensko a Ukrajinu Marcin Krzak.

UPS na Ruzyni nezačíná od nuly, dosud tady využívala pronajatý vrtulový

stroj ATR od společnost Farnair s kapacitou devět tun. „Je to velký skok, který nám pomůže zvýšit byznys nákladní přepravy, pro letošek odhadujeme nárůst o osm procent,“ uvedl Václav Řehoř, šéf Českého Aeroholdingu, který vlastní letiště.

Řehoř odhaduje, že celkový objem leteckého carga na Ruzyni se za loňský rok pohyboval kolem 50 tisíc tun, což by bylo zhruba stej-

ně jako rok předtím. Objem přepraveného zboží přitom v posledních letech spíše klesal a dosud nedosáhl předkrizových hodnot.

I díky UPS se byznys vzpamatoval především v posledních měsících loňského roku, kdy objemy rostly dvouciferným tempem. Podle sdělení operátorky UPS se na pražské lince přepravuje především elektronika a automobilové dílce. **Více E15.cz**

Krátce

V Liberci vyrostou nové kanceláře

Rozlehlou jámu po nedostavěném obchodním centru v Liberci by do několika let mohl nahradit administrativně technický komplex s byty, sportovištěm a parkem. Podle nového majitele, Libereckého investičního fondu, půjde o investici za jednu až 1,5 miliardy korun.

Podravka uspěla ve sporu o obaly

Potravinářský koncern Podravka s konečnou platností vyhrál spor s konkurenční značkou kořenícího přípravku Kucharek. Podle pravomocného verdiktu se obaly Kucharku příliš podobaly kořenící směsi od Podravky. Rozhodnutí potvrdil Nejvyšší soud.

Prodej ojetin stoupl o šest procent

Prodej ojetých osobních aut v minulém roce vzrostl na 660 tisíc vozů. Z toho 509 tisíc aut bylo koupeno v tuzemsku a zbytek tvořil individuální dovoz. Při průměrné ceně vozidla 196 tisíc korun činil celkový objem trhu s ojetými auty téměř 130 miliard. **/čtk/**

Foto Jan Šindelář

JEDNIČKA. UPS je největší světovou logistickou firmou. Za rok 2014 vykázala tržby téměř 50 miliard dolarů.

Škoda vyrobila milion aut

■ Letos chce firma představit nový model SUV.

Automobilka Škoda Auto loni dodala zákazníkům rekordních 1 055 500 vozů, meziročně o 1,8 procenta více. Zažila totiž loni nejlepší prosinec v historii. V posledním měsíci roku prodala 86 600 vozů, meziročně o 5,7 procenta více.

Škodu v prodeji nezastavil ani skandál s obcházením homologačního emisního měření, který vypukl v září. „Škoda v roce 2015 v náročných tržních podmínkách

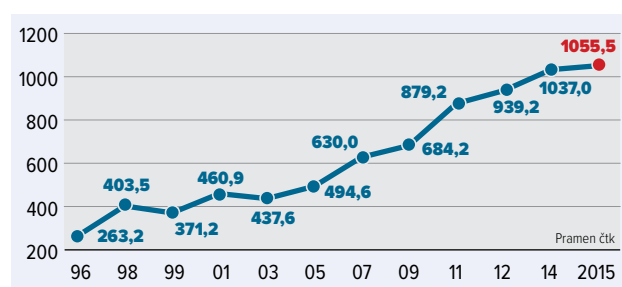
prokázala svou sílu,“ uvedl předseda představenstva firmy Bernhard Maier.

Loni v lednu Škoda začala prodávat novou Škodu Fabia Combi. O měsíc později

představila novou generaci modelu Škoda Superb.

V západní Evropě Škoda v roce 2015 rostla o 4,3 procenta na 430 900 dodaných vozů. **/čtk/ Více E15.cz**

Prodej Škody Auto (v tisících)

Lidé před Vánoci nešetřili

Spotřeba domácností zůstává jedním z hlavních pilířů ekonomického růstu. Tržby v maloobchodě bez aut v listopadu zrychlily meziroční růst na 6,8 procenta. V říjnu rostly o 5,6 procenta. Vyšší tržby zaznamenali obchodníci Českého statistického úřadu ve všech hlavních skupinách prodejen. Dařilo se zejména v internetovém obchodě.

„Lidé jsou ochotni více utrácet i za zbytečné zboží, jako jsou sportovní potřeby,

či elektroniku, kterou mohli během předchozích let oželeť. Tržby prodejců tak podle očekávání potvrzovaly očekávání bohatšího Ježíška 2015,“ uvedl Pavel Kulhavý ze společnosti PwC.

Za prodej pohonných hmot utržili obchodníci ve srovnání s loňským listopadem o 12 procent více, prodej nepotravinářského zboží vzrostl o 8,6 procenta a tržby za potraviny se zvýšily o 2,9 procenta. Internetový prodej vyskočil o 19,9 procenta. **/čtk/ Více E15.cz**

Čínská skupina Dalian Wanda vstoupila do Hollywoodu

■ Ziskem produkční společnosti Legendary Entertainment čínské nákupy nemusí končit.

Radek Pavlovič

Do Hollywoodu vstoupil poprvé v historii čínský kapitál. Konglomerát Dalian Wanda Group se dohodl na převzetí americké filmové produkční společnosti Legendary Entertainment za 3,5 miliardy dolarů. Předseda skupiny, nejbohatší muž Asie Wang Tien-lin se tak zřejmě stane prvním Číňanem, který bude ovládat hollywoodskou filmovou společnost.

Legendary stojí za filmy jako Jurský svět, Godzilla nebo za filmovou trilogii o Batmanovi. O prodeji firmy se hovořilo už několik měsíců, jak připomněl magazín Variety.

Čínská skupina ve společnosti kupuje kontrolní podíl jednak kvůli právům na duševní vlastnictví, ale také proto, aby pomohla Číně získat větší slovo v globálním filmovém průmyslu, uvedl Wang.

Foto profilmedia.cz, kolář E15

„Wanda a Legendary vytvoří zcela novou mezinárodní zábavní společnost,“ prohlásil podle Variety šéf Legendary Thomas Tull, který nadále zůstává ve funkci. „Sledujeme rostoucí poptávku po kvalitní zábavě po celém světě, zejména ale v Číně. Zkombinujeme tedy ty nejsilnější stránky obou firem, abychom světovému publiku nabídli ještě lepší zážitky,“ dodal.

Čínskému konglomerátu již patří titul největšího světového provozovatele kin. Dalian Wanda ovládá americký řetězec kin AMC Entertainment Holdings, který je dvojkou na severoamerickém trhu, a australského provozovatele kin Hoyt's.

Společnost Wanda Cinema Line Corporation, která je jednou ze součástí konglomerátu, je největším provozovatelem kin v Číně. „Wanda má už teď významně postavení v čínském filmovém průmyslu, ale my chceme globální pozici. Možná tak převezmeme další firmy v Hollywoodu,“ uvedl Wang s tím, že se Wanda dívá také do Evropy, ceny jsou ale příliš vysoké. „Budeme vyčkávat,“ dodal.

Krátce

V Číně se loni opět prodalo méně aut

Prodej automobilů v Číně loni dál zpomalil, v posledním čtvrtletí roku ale obnovil dvouciferná tempa. Největší automobilový trh světa vzrostl o 4,7 procenta na 24,6 milionu vozů po tempu 6,9 procenta v roce 2014. V prosinci prodej meziročně stoupl o 15,4 procenta na 2,8 milionu.

Rusko omezí vládní výdaje o deset procent

Ruská vláda schválila návrh, který po ministerstvech požaduje snížení vý-

dajů o deset procent. Stejný krok učinila i loni. Penzí a platů státních zaměstnanců se škrtý nedotknou. Škrty mají snížit výdaje o 700 miliard rublů (228 miliard korun). **Více E15.cz**

Uberu v Číně roste rival

Čínská pobočka Uberu si ve druhém kole financování zvýšila tržní hodnotu na sedm miliard dolarů. Noví investoři přicházejí v pravý čas. Domácí firma Didi Kuaidi za necelý rok 2015 eviduje 1,43 miliardy jízdy, Uber na překonání miliardy čekal šest let. /pav, čtk/ **Více E15.cz**

Státy Zálivu zdaní sto procenty i nealko nápoje

■ Země sdružené v Radě pro spolupráci v Perském zálivu sjednotí daně na nealkoholické a energetické nápoje a tabák.

Nedostatek na příjmové straně rozpočtu nutí některé arabské země ke změnám daňové soustavy. Daň na nealkoholické nápoje má dosáhnout 50 procent a na

energetické nápoje a tabák dokonce sta procent, shodli se podle saúdskoarabského listu OKAZ zástupci členských států. Kuvajť, Saúdská Arábie, Katar, Spojené arabské emiráty, Bahrajn a Omán by dohodu měly oficiálně podepsat v polovině roku a v platnost má vstoupit od začátku roku 2017.

Státy Perského zálivu jsou do značné míry závislé na příjmech z prodeje ropy. Například Saúdská Arábie loni

vykázala rekordní schodek ve výši 367 miliard (2,4 bilionu korun), což je asi 15 procent hrubého domácího produktu. Omán snižuje některé státní dotace a zvyšuje daně. V podobné situaci se nacházejí i další členské státy rady.

Ta už několik měsíců připravuje zavedení daně z přidané hodnoty, kterou dosud nevybírá ani jeden z šestice členských států. DPH má vstoupit v platnost do tří let. /bru/ **Více E15.cz**

Informace

ze světa globálního byznysu
každé pondělí **již 17 let**

Světové akcie zažívají nejhorší start od roku 2009

■ Od Nového roku nevydělala investorům ještě žádná významnější burza.

Jaroslav Bukovský

Sázky na akcie jsou letos prozatím absolutním investorským tabu. Napříč světem se momentálně nenachází jediný významnější parket, který by od Nového roku nabídl burziánům jakýkoli zisk. Během necelých dvou uplynulých týdnů stačily světové akcie ztratit bezmála sedm procent, a šlo tak o nejhorší novoroční start trhů za posledních šest let. Za masivním propadem stojí podle odborníků investorské obavy, že globální akcie jsou ve světle čínského vystřízlivění předraženy.

„Globální trh má za sebou dlouhé období růstu, akcie rostou prakticky od roku 2009, a tak je jejich ocenění relativně vysoké. Na případný pokles zisků firem z důvodu ochlazení čínské ekonomiky proto mohou ceny reagovat poměrně prudce,“ uvádí analytik Komerční banky Josef Němý. „Slábnoucí čínská měna v kom-

binaci s přísnější měnovou politikou v USA a propadem cen komodit namíchaly rozvíjejícím se ekonomikám velmi nepříjemný koktejl, který si zprostředkovaně vypije i vyspělý svět,“ dodává analytik České spořitelny Martin Krajhanzl.

Kapitál měří oběma oblastem stejným metrem už nyní. Globální akciový index Dow se již stačil přiblížit úrovni z léta 2013 a investoři prakticky nerozlišují, odkud peníze stahují. Zhruba šestiprocentním pádem trpí nejen evropské akcie, ale i asijské trhy či Wall Street, která má za sebou dokonce nejhorší začátek roku v his-

Výkon vybraných akciových trhů od 1. 1. 2016

trh	ztráta (v %)
Čína	12
Filipíny	9
Norsko	8
Brazílie	8
Rakousko	7,5
USA	6

Pramen investing.com

torii. Index pražské burzy odepsal 3,5 procenta.

Mnohé z burz ztrácejí podstatně více, vedle dvánáctiprocentního pádu Číny masivně odepisují i akcie dominantních ekonomik Evropy jako Německo, Francie nebo Rakousko, kde jdou ztráty až k osmi procentům.

Mozaiku úpadku významných trhů dokresluje i několikaprocentní ztráty izraelské či jihoafrické burzy.

„Na investory čeká rok zkázy, akciové trhy mohou propadnout až o dvacet procent,“ čínský faktor odpovídá svou vahou kolapsu banky Lehman Brothers, prodá-

ZKÁZA. Ani konejšivé gesto George Washingtona neuchránilo Wall Street od nejhoršího začátku roku v dějinách.

vejte vše kromě kvalitních dluhopisů,“ věští v dopisu klientům další nesnáze ekonom banky Royal Bank of Scotland Andrew Roberts.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 12. 1. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,484
Čína	1	3,792
Dánsko	1	3,621
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,523
Japonsko	100	21,137
Kanada	1	17,586
Maďarsko	100	8,503
Norsko	1	2,803
Polsko	1	6,204
Rusko	100	32,692
Švédsko	1	2,921
Švýcarsko	1	24,884
Turecko	1	8,235
USA	1	24,937
Velká Británie	1	35,991

Akcie na pražské burze

12. 1. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	65,30	2,19
ČEZ	406,00	-1,67
Erste Bank	727,40	0,64
Fortuna	77,40	-2,03
Kofola	492,90	0,59
KB	5100,00	0,49
NWR	0,10	0,00
O2 CR	252,00	0,64
Pegas	725,70	-0,59
Philip Mor. ČR	11 999,00	0,93
PLG	207,00	0,00
TATRY	610,00	0,00
Unipetrol	160,95	-0,03
VIG	638,00	0,63
Celkový objem (v tisících korun)		445 052,33

Krátce

PPF vlastní celý Cetin

Skupina PPF se stala vlastníkem 100 procent akcií společnosti Česká telekomunikační infrastruktura. Minoritní akcionáře v rámci vytěsnění vyplatí do 10. února. O vytěsnění rozhodla valná hromada Cetin na začátku prosince. Za jednu akcii dostanou 172,40 koruny. PPF dosud vlastnila přes 90 procent Cetin. Výplata se uskuteční přes PPF banku. **Více E15.cz**

Průmyslová výroba v Británii výrazně klesla

Průmyslová výroba v Británii v listopadu klesla ve

srovnání s předchozím měsícem o 0,7 procenta, což byl nejvyšší propad od ledna 2013. Způsobilo to neobvykle teplé počasí, které snížilo poptávku po topném plynu, vinu na zhoršeném výsledku měl i propad zpracovatelského sektoru. **Více E15.cz**

Lufthansa přepravila rekordní počet lidí

Největší německá letecká společnost Lufthansa v loňském roce i přes 14 stávek personálu přepravila rekordních 107,7 milionu cestujících. Bylo jich o 1,6 procenta více než předloni. /čtk/ **Více E15.cz**

Volkswagen si najal právníckou hvězdu

■ Elitní advokát ve službách VW se v USA utká s exšéfem FBI.

Štěpán Bruner

Volkswagen si pro urovnávání emisního skandálu v USA povolal na pomoc právníka Kennetha Feinberga, který v minulosti zastupoval například těžáře ropy BP po výbuchu těžební plošiny v Mexickém zálivu a před zákazníky hájil i automobilku General Motors. Zbrojí i druhá strana, kalifornský soudce pověřil vyjednáváním

o vyrovnání s Volkswagenem bývalého ředitele FBI.

Nový šéf německého koncernu Matthias Müller odjížděl na právě probíhající autosalon v Detroitu se smíšenými pocity. Kromě tradičních povinností vrcholného manažera automobilky na podobné akci jej totiž čekala i nepříjemná jednání s tamními úřady.

„Do země nás pustí. Jestli ale budeme moci i vycestovat, tím si nejsem úplně jistý,“ prohlásil v žertu před odletem do Detroitu nejmenovaný Müllerův spolupracovník. Místo uví-

Foto profimedia.cz

SPECIALISTA. Feinberg zatím vede jednání o odškodnění zákazníků. Volkswagen doufá, že povede i při se státem.

tání americké ministerstvo spravedlnosti oznámilo, že Volkswagen může za podvody zaplatit až 90 miliard dolarů.

Ve Wolfsburgu tuto hrozbu zjevně berou vážně, najali totiž právnícké eso. Známý americký advokát Kenneth Feinberg se zatím věnuje jen sporům týkajícím se odškodnění pro nespokojené zákazníky Volkswagenu, automobilka ale podle deníku Die Welt doufá, že si vezme na starost i soudní při se státem.

Feinberg je specialista na sestavování programů odškodnění, jejichž cílem je zabránit drahým a vleklým soudním sporům. Mimo soudní vyrovnání vyjednal pro těžáře BP poté, co výbuch na jeho vrtu Deepwater Horizon způsobil únik ropy v Mexickém zálivu. Za General Motors vyře-

šil skandál kolem poruch zapalování milionů aut, které si vyžádaly 124 životů. Feinbergových služeb využila i vláda Spojených států, když jej pověřila vytvořením fondu pro oběti útoků z 11. září 2001.

Žalobu proti Volkswagenu už podalo přes 500 Američanů, kteří si koupili vozy s podvodným softwarem. Kalifornský federální soud pověřil jejich zastupováním při vyjednávání o odškodnění bývalého ředitele FBI Roberta Muellera.

Podle informací Weltu Volkswagen doufá, že Feinberg přesvědčí k přijetí mimosoudního vyrovnání tolik zákazníků, že nakonec na dohodu přistoupí i americká vláda. Výsledkem tak může být odškodné, které Volkswagen sice pocítí, ale zdaleka nedosáhne 90 miliard dolarů. **Více E15.cz**

UniCredit se stahuje z Ukrajiny

■ Po několikaměsíčním jednání našel italský bankovní dům zájemce o ukrajinská aktiva v ruské bance Alfa Group.

Zdeněk Pečený

Italská banka UniCredit prodává svoji ukrajinskou pobočku. Stahuje se tak z trhu, kterému se začalo přezdívat „hřbitov západních bank“. Již dříve tam neuspěly například rakouské banky Erste či Raiffeisenbank.

Ukrajinskou dceru italské banky Ukrsotsbank koupí ruská skupina Alfa Group.

Nikoli však za peníze. UniCredit výměnou dostane 9,9 procenta ve skupině ABH Holdings, což je lucemburský holding zastřešující aktivity Alfa Group. Součástí dohody je opce, která dává UniCreditu možnost své akcie v holdingu prodat na veřejném trhu.

Šéf UniCreditu Federico Ghizzoni se snaží zvýšit ziskovost skupiny důrazem na vnitřní růst místo drahých akvizic, které razil jeho dlouholetý předchůdce Alessandro Profumo. Do roku 2018 by se rád zbavil více než 18 tisíc zaměstnanců. Z toho šest tisíc má odejít díky prodeji Ukrsotsbank a společnosti Pioneer Global Asset Management.

UniCredit se ztrátové ukrajinské divize chtěl

zbavit již delší dobu. Loni v červenci řekl šéf divize UniCreditu pro střední

Šéf UniCreditu Ghizzoni chce zvýšit ziskovost důrazem na vnitřní růst místo drahých akvizic, které razil jeho předchůdce.

a východní Evropu Carlo Vivaldi, že banka intenzivně jedná s potenciálními zájemci.

Jak moc drahé byly Profumovy akvizice, ukazují případy dvou trhů, ze kterých

se Italové již raději stahují. UniCredit Ukrsotsbank koupil v létě roku 2007 – tedy v předvečer finanční krize – za 2,2 miliardy dolarů. Před třemi lety se UniCredit stáhl z Kazachstánu. Tamní banku ATF koupil za 2,1 miliardy před krizí a při jejím prodeji v roce 2013 se musel spokojit s půlmiliardou.

Ruská Alfa Group, která je největší privátní ruskou finanční skupinou, je na ukrajinském trhu poměrně aktivní. V roce 2014 koupila za 202,5 milionu eur tamní dceru Bank of Cyprus.

Foto profimedia.cz

ZA VŠÍM HLEDEJ ROPU. Cena černého zlata včera poprvé za 12 let sestoupila ke 30 dolarům za barel.

BP chystá výrazné propouštění

Britský ropný gigant BP plánuje v letošním roce po celém světě zrušit nejméně čtyři tisíce pracovních míst v ropné divizi. Firma se snaží snížit náklady divize kvůli nízkým cenám ropy.

„Chceme zjednodušit strukturu a snížit náklady. Očekáváme, že počet zaměstnanců v divizi průzkumu a těžby bude do konce roku pod 20 tisíci,“ uvedl mluvčí společnosti.

BP rovněž plánuje v příštích dvou letech snížit počet zaměstnanců v Severním moři o 600. Většina lidí by měla odejít ještě letos. Podle svých internetových stránek firma na konci roku 2014 měla po celém světě 85 tisíc zaměstnanců.

BP klesl v loňském třetím čtvrtletí zisk na 46 milionů dolarů z předloňských 1,29 miliardy dolarů. Důvodem byla levná ropa. /čtk/

Vývoj akcií UniCreditu
(eur/akcie)

Pramen REUTERS

NA HIPODROMU. Atentátník se odpálil pod Theodisiovým obeliskem na náměstí, které v dobách římské říše fungovalo jako hipodrom. První krvavá bilance zněla: 10 lidí mrtvých a nejméně 15 zraněných.

Foto profimedia.cz

V Istanbulu umírali turisté

■ Istanbulským náměstím Sultanahmet otrásl sebevražedný atentát. Podle Ankary jej spáchal stoupenec Islámského státu.

Deset mrtvých a 15 zraněných si vyžádal sebevražedný pumový útok v Istanbulu. Výbuch otrásl turisty hojně navštěvovanou čtvrtí Sultanahmet na evropské straně města. Exploze nastala v 10.18 hodin místního času (9.18 SEČ) v bývalé jezdecké aréně nedaleko známé Modré mešity a byzantského chrámu Boží moudrosti.

Turecký premiér Ahmet Davutoglu prohlásil, že odpovědnost za útok má

radikální formace Islámský stát. Dodal, že Turecko je odhodláno bojovat s touto extremistickou skupinou, dokud nepřestane být hrozbou pro zemi a pro zbytek světa. Vicepremiér Numan Kurtulmus uvedl, že atentát spáchal 28letý syrský občan, kterého se podařilo identifikovat. Mezi zraněnými je devět německých turistů a dva peruánští občané, uvedl list Hürriyet. Podle norských úřadů byl zraněn i jeden Nor.

Šéfka diplomacie EU Federica Mogheriniová řekla, že unie stojí při Turecku proti všem formám terorismu a vyjádřila úcty obětem atentátu a přála brzké uzdravení zraněným. Atentát ostře odsoudil také

Teroristický útok v historické části města

generální tajemník NATO Jens Stoltenberg.

Německé ministerstvo zahraničí, které nevyloučilo, že mezi oběťmi jsou Němci,

vyzvalo svoje občany, aby se prozatím vyhýbali místům, kde se soustřeďuje větší množství lidí. Týká se to jak veřejných prostranství,

tak i turistických objektů. Zároveň úřad varoval, že se v celém Turecku nadále dají očekávat další násilné střety a teroristické útoky. Němci se mají také vyhýbat místům, kde se konají masové demonstrace, zejména ve velkých městech. Podobně varovalo své občany také Dánsko.

Podle místopředsedy Asociace cestovních kanceláří ČR Jana Papeže jsou nyní v Istanbulu asi dvě stovky Čechů, polovina s cestovními kanceláři. Mezi českými návštěvníky města jsou podle něj často lidé, kteří Istanbul využijí k přestupu na linkách do Asie. Cestovky se nyní snaží své klienty kontaktovat. /čtk/ **Sledujte E15.cz**

Angličtí lékaři stávkovali

■ Mladí lékaři v Anglii se bouří proti vládnímu návrhu, který nezlepšuje jejich finanční a pracovní podmínky.

Marian Hronek

Provoz nemocnic v Anglii včera vážně narušil protest lékařů, kteří nesouhlasí s finančními a pracovními podmínkami nových smluv. Poté, co se lékařským odborům nepodařilo s britskou

vládou nad novými smlouvami dohodnout, vyhlásily čtyřadvacetihodinovou stávku. Zúčastnily se jí desetitisíce mladých doktorů. Velká Británie nezažila tak ostrý protest lékařů od roku 1975.

Než se absolvent medicíny v Británii stane plně kvalifikovaným specialistou, pracuje až deset let jako takzvaný juniorní lékař. Znamená to, že pokračuje ve studiu a zároveň provádí praxi, bez níž nezíská potřebnou atestaci. „Ve dne chodíte na přednášky a po nocích a víkendech studujete a operujete,“ řekl

deníku E15 Juan Carlos Gálvez, který v Královské nemocnici v Londýně pracoval jako juniorní chirurg a nyní žije v Barceloně.

Britská lékařská asociace vyjádřila nespokojenost s výší příplatků za práci o víkendech, pomalým tempem kariérního postupu, ale také varuje před ohrožením pacientů kvůli přepracování lékařů.

Lékaři z jiných částí Británie se ke stávce nepřidali zejména proto, že v jejich nemocnicích panují vstřícnější podmínky. **Více E15.cz**

Putin: Bude-li třeba, dáme Asadovi azyl

Rusko by mohlo poskytnout azyl syrskému prezidentovi Bašáru Asadovi, pokud by musel opustit svou zemi, prohlásil v rozhovoru pro německý deník Bild ruský prezident Vladimir Putin. Zároveň ale vyslovil názor, že Asad nebude muset nikam emigrovat, bez ohledu na to, zda by byl či nebyl znovu zvolen prezidentem. „Zprvče syrské obyvatelstvo musí být schopné hlasovat a pak uvidíme, zda Asad bude muset opustit svou

zemi, pokud volby prohraje,“ zdůraznil Putin.

Ruský prezident uznal, že Asad udělal v průběhu konfliktu mnoho chyb. Dodal ale, že konflikt by se nerozšířil do takových rozměrů bez zahraniční intervence. Řekl také, že Sýrie potřebuje začít pracovat na nové ústavě. „Je to samozřejmě komplikovaný proces. A poté na základě nové ústavy by (Sýrie) měla uspořádat předčasné prezidentské a parlamentní volby,“ uvedl. /čtk/

Barmánci jednají o smíru

■ Najít alespoň směr, jak učinit z Barmy zemi bez politických či etnických rozbrojů, má za úkol jednání stovek vedoucích činitelů bývalé britské kolonie. Už první den však ukázal, že to nebude snadné.

Zdeněk Pečený

Zástupci parlamentu, armády a ozbrojených etnických skupin se sešli na mírových jednáních v barmském hlavním městě Neipyijto. Ta navazují na říjnový podpis klidu zbraní, který s rebely podepsala odcházející vláda.

Aktivnější vůdci rebelů a rozdrobených ozbrojených jednotek měli buď zakázáno dorazit, anebo je stále vládnoucí armáda zabloko-

vala na jejich území. „Těch osm, kteří dorazili, patří mezi umírněnější rebely z jihu země, kteří s vládní armádou nebojovali již roky,“ poznamenává Jonah Fisher, barmský korespondent BBC. Ty, kterým nebylo dovoleno dorazit, slíbila barmská armáda rozdrtit. To je ale v rozporu s prohlášením Aun, která se má brzo ujmout vlády a která uvedla, že mírový proces bude hlavní prioritou nové vlády.

Pětidenční shromáždění stovek delegátů včera projevem zahájila Aun Su Tj, jejíž strana Národní liga pro demokracii vyhrála listopadové volby a v březnu by se měla chopit moci. Právě budoucí funkce Aun Su Tj, která má ústavně zakázáno stát se prezidentem, je jedním velkým otazníkem. Sama před volbami zahraničním novinářům rozhodně tvrdila, že pokud volby vyhraje, vládnout

bude. Ať již se prý její funkci bude říkat jakkoli.

Neméně komplikovaným tématem je větší autonomie či rovnou samostatnost, jež jsou po celé generace cílem ozbrojených etnických skupin. Problém je starý jako barmská nezávislost na Velké Británii vyhlášená v roce 1948. Tu mimo jiné pomáhal vyjednat otec Aun Su Tj generál Aun Schan – zakladatel komunistické strany v Barmě, který byl ještě před odchodem Britů zavražděn politickými konkurenty. Britové tehdy ve snaze udržet klid a buddhistickou majoritu u moci přiznali etnickým minoritám jistou autonomii. Po jejich odchodu však došlo k centralizaci a z dlouholecných slibů větší samostatnosti nikdy nic nevyšlo.

Není divu, že pozorovatelé pochybují, že při jednáních může být dosaženo něčeho zásadního.

Krátce

Venezuelský soud zrušil rozhodnutí parlamentu

Venezuelský ústavní soud včera prohlásil za neplatné všechny kroky nově zvoleného parlamentu ovládaného opozicí proti vládě socialistického prezidenta Nicoláse Madura. Reagoval tak na nedávné složení přísahy tří opozičních poslanců, jejichž mandáty soudci v prosinci pozastavili a připravili tak Madurovu opozici o dvoutřetinovou většinu v parlamentu.

Němci zjednodušili vypovězení zločinců

Německo zjednoduší vypovídání cizinců, kteří se v zemi dopustí zločinu. Repatriovat bude možné i lidi odsouzené k podmíněnému trestu vězení, dosud byl třeba přinejmenším jednoletý nepodmíněný trest. Oznámil to tamní ministr

Photo Reuters

vnitř Thomas de Maizière (na snímku).

Íránský reaktor v Aráku zatím není vyřazený

Írán zatím nevyřadil z provozu těžkovodní reaktor v Aráku. Jde o jednu z podmínek dohody o omezení jaderného programu, kterou Teherán uzavřel se světovými mocnostmi a má mu přinést zrušení mezinárodních sankcí. Očekává se ale, že k odpojení reaktoru dojde v nejbližších dnech. /čtk/

A161000370

INZERCE

Nové vydání ke stažení každou neděli od 10:00

euro

Je dobré vědět...
EURO nyní také pro Android a iPad™

Stáhněte si EURO pro Android
za 44 Kč v aplikaci Google play
Zadejte do vyhledávacího pole text „tydeník EURO“

Stáhněte si EURO pro iPad™
za 1,79 EUR v aplikaci App Store
Zadejte do vyhledávacího pole text „EURO“

mf
MLADÁ FRONTA

Tvář dne

„Tento incident opět ukázal, že v boji proti terorismu musí náš národ vystupovat jako jedno srdce a jedno tělo,

řekl turecký prezident
Recep Tayyip Erdogan
str. 12

Foto: Reuters

Komentář

Pavel Páral

Marksistická politika lhaní

Ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová opět potvrdila záměr, podle něhož letos vládní koalice zastropuje věk odchodu do důchodu na 65 letech. Dosavadní legislativa důchodový věk zvyšuje postupně, u mužů o dva a u žen o čtyři měsíce ročně.

Marksová samozřejmě ví, že lidský život se prodlužuje, a tak má být hranice odchodu do penze každých pět let přezkoumávána. Ale pokud se další vlády budou chovat odpovědně, situace starších lidí se zhorší, protože místo postupných změn o měsíce, rozložených na více populačních ročníků, bude muset docházet ke skokovému zvyšování důchodového věku o celý rok. Bude to ale politicky velmi nákladné a bude se to dít jen zřídka a ve špatných časech. A v případě, že nám nebudou vládnout Marksové. Faktický důsledek bude jediný – vyvážení miliard korun z příjmů z důchodového pojištění

a ze systému zdravotního pojištění. To za situace, kdy zrušení druhého pilíře fakticky znamená růst nároků budoucích penzistů na státní rozpočet.

Zároveň bude předložen zákon, který má vládu zmocnit k vyšší valorizaci penzí, než je nyní pevně stanoven. Při nulové inflaci je prý zvyšování penzí o padesátikorunu směšné. Možná ano, ale chtělo by to zdůvodnit, proč je nutné více zvyšovat penze, když životní náklady nerostou. Ne že by byly naše

Ať už tato koalice schválí jakékoli sociální výdobytky pro své momentální voliče, nic to nezmění na tom, že penzijní systém má dva velké problémy.

důchody nějak ohromující a plynulé. Ale v normálních rodinách se utrácí z toho, co se vydělá. A české veřejné finance jsou hluboce deficitní, a to i kvůli dalšímu rozdělování v rezortu paní ministryně.

Demografický vývoj jednoznačně směřuje k podstatnému růstu podílu lidí v postproduktivním věku na populaci a je nevyhnu-

telné, že bude klesat poměr důchodu k průměrné mzdě. Rychlejší valorizace, již dnes absurdně a populisticky podporují i pravicové strany, je sice milá pro dnešní důchodce, ale zcela sobecká k důchodcům budoucím, dnešním třicátníkům a čtyřicátníkům, kteří to zaplatí hned dvakrát. Nejprve na vyšších daních a pak hlubším propadem příjmů při odchodu do pozdějšího důchodu.

Ať už tato marksisticko-babišovská koalice schválí jakékoli sociální výdobytky pro své momentální voliče, nic to nezmění na skutečnosti, že český penzijní systém má dva velké a neřešené problémy. Tím prvním je jeho dlouhodobá neudržitelnost: ve střednědobém horizontu může začít stahovat stát do řeckých rozměrů zadlužení. Zvláště po navrhovaných změnách.

Tím druhým je naprosto katastrofální nedostatek ekvivalence mezi odvedeným pojistným a vyšší vypláceného důchodu. V tom jsme jednoznačně nejhorší a nejnepřesvědčivější na světě. A tato vláda se soudě podle návrhů a činů tváří, že tohle nejsou problémy a není třeba to řešit. Na rozdíl od „směšné“ padesátikorunové valorizace či trvalého mechanismu prodlužování penzijního věku. V tom případě ale trapně lže.

Glosa

Konec Kleslové

Donedávna vlivná figura hnutí ANO a pražské politiky Radmila Kleslová oznámila konec politické kariéry. Rezignuje na post starostky Prahy 10, anoisté spolu s ní odcházejí z tamní koalice. Místo starostky desáté městské části bylo v politice to poslední, co Kleslové zbylo. Že svůj volný pád těžko zastaví, ovšem bylo celkem jisté, poté co se jí zřekl šéf hnutí ANO. Od té chvíle byla ženou na odstřel.

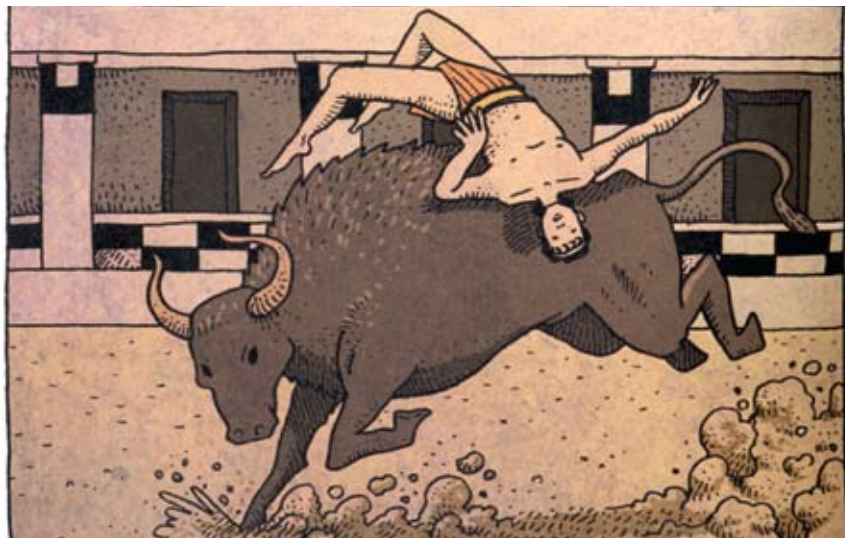
Takže se spíše věnujme pozadí událostí. Kleslová tvrdí, že koalice, v jejímž čele stála, byla nefunkční hlavně kvůli počínání Strany zelených. Může být, zelení jí mohli oplácet její podíl na odvolání Matěje Stropnického z metropolitní vlády. Což samozřejmě popírají. I tak je to ukázka kardinálního problému celé komunální politiky. Slepence složené z mnoha stran a lokálních hnutí nepolibených politikou zkrátka nefungují. Krom jiného proto, že na takovém hřišti se regulérní hra příliš snadno mění v zápas plný osobních faulů.

Jana Havligerová

Šestnáct úrazů hlavy jen za tento měsíc. Ale myslím, že jsem zjistil, v čem je problém – ve skladišti máme příliš mnoho gravitace.

Antický příběh pro 21. století

TAUROMACHIE. Při slavnosti k uctění boha moří Poseidona vybraní mladíci tančili s býky. Tanec takto ztvárnila česká komiksová hvězda Nikkarin.

■ Netradiční kniha vypráví příběh ženy, která se kvůli nepříznivé věštbě vzdá vlastní dcery, aby ji zachránila. Antičtí bohové jsou však mocnější než její snahy.

Stanislav Šulc

Literatura pro mladší publikum je v posledních letech vysmívaná. Přitom právě v této kategorii vznikají velmi působivá díla. Po Nové planetě Martina Vopěnky vychází v Albatrosu novinka zkušené autorky Ivony Březinové Naussika: Dívka z Knossu. Jak název napovídá, příběh se odehrává v antických dobách na ostrově Kréta. Krom samotného příběhu hlavních hrdinek příjemně překvapí vynikající ilustrace českého komiksového tvůrce Nikkarina a také respektování étosu antické společnosti.

Naussika je jméno dívky, která se narodila malířce látek Kalliope. Podle věštby by Naussika měla zemřít při tradičních tauromachiích, čemuž se Kalliope snaží zabránit. Teprve desetidenní dítě zdánlivě pochová, ve skutečnosti ji pošle s potulnou žebračkou Theresou, aby ji vychovala mimo Knossos. Březinová pak velmi útržkovitě sleduje osudy Kalliope i Naussiky, jež se svému osudu stále přibližují, ať se snaží sebevíc (Kalliope) či v nevědomosti (Naussika). Bohové jsou totiž všemocní a své plány si nechťejí nechat nabourat rozhodováním obyčejného člověka.

Vyprávění je pečlivě prokládáno vždy pasujícími příběhy z antické mytologie. Březinová tak knihu staví dokonale didakticky, když čtenáři jakéhokoli věku předkládá tezi, že i dávné příběhy mají aktuální platnost. Navíc je radost pozorovat, jak kolem známých osudů proslulých postav buduje svůj vlastní

příběh matky a dcery. Klíčovým konfliktem pak je logický střet boží (z)vůle a svobodného rozhodování každého člověka.

Březinová se nedopustila časté chyby dnešních autorů, kteří revizionisticky vnášejí dnešní prizmata do antických dob. Kalliope celou knihu vede s bohy války, kterou vyhrát nemůže, a je si toho vědoma. Její láska k dceři je však mocnější. Jak víme z antických bájí a pověstí, jen takové hluboké city mohou bohy obměkčit a člověku přinést „vítězství“.

Díky respektu k antické době, geografické přesnosti a skvělé práci s historickými možnostmi a dohady patří Naussika k nejlepším knihám, které v roce 2015 vyšly.

Ivona Březinová:
Naussika: Dívka z Knossu

Nakladatelství: Albatros, 2015
Hodnocení: 90 %

Minirecenze

FILM

Perfektní den

(Režie: Fernando León de Aranoa)

Z programu loňského festivalu v Cannes se k nám do kin dostal i španělský snímek s mezinárodním obsazením o skupině humanitárních pracovníků a jejich sisyfovské misi vyčistit v jedné balkánské vesnici na konci války studnu. V energickém příběhu partičky vedené skvělým Beniciem del Torem a Timem Robbinsem, doprovázeném přesným a hlasitým písničkovým soundtrackem, je prostor i pro zdrcující okamžiky vystihující válečné horory. Režisér Fernando León de Aranoa, od něhož se u nás v kinech ukázaly Princezny a Pondělky na slunci, se na drsný konflikt podíval ale také s cynickým humorem. Místo nekonečného smutku tak nabízí něco o dost poutavějšího – metaforickou studnu, v níž se smutek mísí s nadějí, ironie s city, chaos a nedorozumění s humanitou a nenápadným hrdinstvím.

Iva Přivřelová

KNIHY

Jo Nesbø: Půlnoční slunce

(Nakladatelství: Kniha Zlín)

Další návrat do sedmdesátých let mistra norské krimi Joa Nesbøa, tentokrát z pohledu drobného dealera drog. Kvůli potížím (utíká před mstivým drogovým bossem) se schovává v zapadlé vesnici daleko na norském severu, vedle níž i ta nejzapadlejší samota v Beskydech vypadá jako rušná metropole. Přesto je výsledkem mimořádně poutavý text, který stojí nejen na napětí zprostředkovaném vyprávěním ich formou hlavního hrdiny, ale i na pro Nesbøa nezvyklých civilních scénách, často až dojemných. Vlastně jsou to hlavně tyto civilní scény, které z Půlnočního slunce dělají skvělé čtení nejen na několik sychravých zimních odpolední.

Zuzana Dorogiova

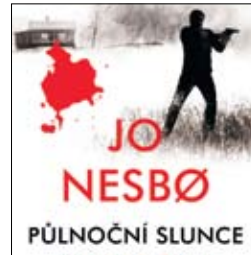
BLU-RAY

Bojovník

(Vydavate: Magic Box)

Měl to být nejlepší boxerský snímek roku 2015 a papírově pro to mluvilo hodně. Příběh Bojovníka je dostatečně závažný a hollywoodsky atraktivní (rozuměj: nabízí tradiční dramatický oblouk pádu z vrcholu a cestu zpět do výšin), v hlavních rolích jsou skvělí herci a režisér Antoine Fuqua je zárukou solidního standardu. Pro Bojovníka bohužel ale loni také vznikl rockový film Creed a ten jej porazil ve všech disciplínách. Aktuální Blu-ray také trochu sráží fakt, že nenabízí žádné bonusové materiály.

Stanislav Šulc

Tipy

ČT2 • 22.25

DŮM Z KARET

Kevin Spacey se intriky snaží řídít americkou politiku. Pilotní díl seriálu natočil David Fincher.

HBO • 20.00

KINGSMAN: TAJNÁ SLUŽBA

Bondovská parodie, která je zábavnější než většina bondovek dohromady. V hlavní roli Colin Firth.

E15

Foto dne

Foto: reuters

VŠICHNI POSPO-LU. Dresy všech národních týmů členských zemí Mezinárodní federace fotbalových asociací se stanou ozdobou budoucího Muzea světového fotbalu v Curychu, kde FIFA sídlí. Jedinečná expozice otevře brány prvním návštěvníkům v neděli 28. února.

Vědci zjistili, že...

...člověk v přilbě projevuje sklony riskovat

■ Je důležité, co má na hlavě člověk nafukující míč. S kšiltovkou se chová docela jinak než v helmě.

Psychologové z britské University of Bath došli ke zjištění, že na podvědomí významně působí skutečnost, zda má člověk pocit chráněné hlavy. Pokud si nasadí přilbu, je ochotnější podstupovat rizika, do kterých by se jako prostovlasý vůbec nepouštěl. A platí to dokonce o činnostech, při kterých je mu přilba úplně na nic.

Výzkumníci oslovili osm desítek jedinců, kterým namluvili, že se účastní

testů sledování pohybu očí při nafukování virtuálního balonku. Polovinu z nich při-

Foto: profimedia.cz

ILUZE. Hoši foukají, ale opatrně. Výbuch balonku by jim neškodil, pokud by měli přilby – i když by jim vůbec nechránily obličej.

tom displej zobrazující stav nafukování balonku připevnili na obyčejnou cyklistickou helmu, druhé polovinu na běžnou kšiltovku. Všichni účastníci „chránění“ helmou virtuální balonek přefoukli až o třetinu více než jedinci bez helmy – anebo balonek dokonce nafukovali tak dlouho, až praskl.

„Pouhá přítomnost přilby jejich podvědomí stimulovala k vyšší ochotě riskovat i v činnosti, která s potřebou chránit hlavu nesouvisela,“ napsali vědci v závěrech studie, které publikoval časopis Brain & Behavior. Podle nich poprvé detekovali a popsali

takový vliv ochranné pomůcky na lidské podvědomí a chování. Dosavadní studie se totiž zaměřovaly pouze na vnímání rizika při činnosti, v rámci níž měly ochranné pomůcky plnit svůj účel.

Popsaný jev se odborně nazývá nepřímý sociální priming, je to tedy mechanismus, při kterém zpracování vybrané informace ovlivňuje chování jedince. „Výsledky naznačují, že pouhá podvědomá aktivace konceptu spojeného s pocitem bezpečí obecně zvyšuje sklony jedince k podstupování vyššího rizika,“ uzavřeli ve studii.

/msc/